

CO VŠECHNO UČITEL DĚLÁ A CO Z TOHO MÁ

Kolikrát se už v médiích s velkým předstihem objevilo a ještě se objeví, že učitelům se zvýší platy; mnohdy se to ohlašuje když ne rok, tak dlouhé měsíce dopředu. Veřejnost je dlouhodobě podobnými informacemi ovlivňována a výsledkem je to, že se negativně naladí proti těm, kteří mají přece stále volno, prázdniny, krátkou pracovní dobu, jsou ve škole jen několik hodin denně... A jaká je skutečnost?

Ze zvýšení platů nakonec nic zaznamenatelného není. Ale účel byl splněn. Rozděl a panuj. Mnohdy zírám, s jakou bohorovností (povýšeností, pohrdavostí, nadřazeností, domýšlivostí, nadutostí) nejrůznější samozvaní odborníci sdělují své pravdy, s níž odsoudí současné české školy, aby zítra bez mrknutí oka říkali něco úplně opačného... Postaví se před kameru a už „jedou“. V životě neučili, ale mluví velmi zasvěceně o tom, jak by to mělo být.

Školy potřebují jasné a konzistentní názory

Učitelé nepotřebují hyperaktivní chrlení různých slibů, jednoho divnějšího nápadu za druhým: tu posunutí začátku výuky na 9:00, tu školní docházku od sedmi let, tu zvýšení učitelských platů, tu zavedení státní zkoušky z těsnopisu a tu zase výuky cizích jazyků v mateřské školce. Školy potřebují jasné a konzistentní názory a pohled na budoucnost školství, jasnou koncepci, ne zbrklé a ještě zbrklejší kroky a úkroky zpět, když se momentální nápad dočká obecného výsměchu.

Učitel stále pociťuje nedostatek osobní perspektivy a společenské prestiže. Jakou prestiž může mít učitel s podprůměrným platem ve srovnání s jinými vysokoškolsky vzdělanými lidmi?

V životě není nic zadarmo

Učitelé vyvinuli v předcházejících pětadvaceti letech enormní iniciativu, dávají své myšlenky, svoje „know how“ jen tak, zadarmo (školní vzdělávací programy, vytváření digitálních učebních materiálů, práce na grantech...). A čeho se jim dostává? Přitom víme, že ve skutečném životě není nic zadarmo. Je to snad tím, že i náš „učitelský“ svět je jiný? Vždyť svoji práci děláme často ne kvůli tomu finančnímu ohodnocení, tomu podprůměrnému platu, ale proto, že ji dělat chceme.

A co za to máme? Kolik uštěpačných poznámek, kolik výsměchu kvůli finančním možnostem učitelů: No jasně, „učitel, učitelka“. Neumíme se obhájit, neumíme za sebe bojovat. Dovolí si přijít někdo k lékaři, stavaři a říkat mu, jak má pracovat, tak jak si to často dovolí nejen rodiče vůči učitelům?

Často mám pocit, že absolvování základní školy je pro podobné lidi nejvyšší kvalifikací, vždyť chodili do školy, proto ví, jak učit; navíc, u nás přece každý rozumí fotbalu a školství. Proč dovolíme, aby se nedostatky systému ve školství svalovaly stále jen na učitele? Kolik hloupé kritiky, jak ze strany některých úřadů, tak ze strany řady povrchně poučených novinářů, si učitelé stále nechávají líbit. Nejvyšší školní úředník chce novou školu, mluví o reformě škol;

ale se včerejšími názory a předvčerejšími přístupy k učitelům.

Slušnější ohodnocení stále nikde

Co mohou dělat s učitelem protichůdné informace – jednou nebude moci učit, ale pak se objeví řada výjimek, které toto omezení téměř vymazávají, jindy se vyhrožuje kariérním systémem, změnami školních vzdělávacích programů, nutností se neustále vzdělávat, studovat, mnohdy složitě dojíždět za dalším studiem a slušnější ohodnocení stále nikde.

Jenže učitel se zase nahrbí, učí a vychovává, zase studuje, aby si prohloubil své vědomosti, získal další „papír“, jazykové znalosti, byl počítačově i finančně gramotný, zapracoval na sobě, a od společnosti se mu dostává zase jen přehlížení, podezírání a stejné, ne-li horší, podhodnocení jako za socialismu.

Pochybují, že skončí ve školství

V posledních letech jsem se setkal s několika praktikanty ve škole, jejich připravenost pro pedagogickou práci byla podle mého názoru velmi dobrá. Pochybují však, že skončí ve školství, neboť se jistě budou snažit uchytit ve sféře, kde nebudou honorováni za odbornou práci takovým ponižujícím způsobem. Jakékoliv, stejně jen slibované na příští léta, navýšení platů zaměstnanců ve školství je ve světle nyní projednávaného zvýšení platů zákonodárců jen symbolické a hlavně urážející.

Ke všemu výše uvedenému závěrečnou poznámku. Stát, který má stále prezíravý vztah k učitelům, je stát nespravedlivý. Ano, před pětadvaceti lety se mluvilo o vítězství pravdy a lásky, o spravedlnosti se nemluvilo. Až bude v obcích a městech jednou z nejdůležitějších budov zase škola a učitel bude prestižním povoláním, teprve můžeme očekávat změnu. Přesto vím, že většina učitelů a ředitelů poctivě dělá dál svou práci: vzdělávají a vychovávají děti a mládež podle svého nejlepšího vědomí a svědomí.

Ludvík Zimčík,
ZŠ a MŠ Březová

Inzerce

Neaprobovaný učitel angličtiny?

Evropské centrum jaz. zkoušek a Ped. fakulta JU nabízejí akreditované programy pro získání kvalifikace učitele:

- STUDIUM V OBLASTI PEDAGOGICKÝCH VĚD
- DOPLŇUJÍCÍ DIDAKTICKÉ STUDIUM AJ
- KURZY KE ZKOUŠKÁM NA ÚROVNI C1
- JAZYKOVÉ ZKOUŠKY CAMBRIDGE ENGLISH

www.elec.eu/dvpp